

samo, da se dođe do sretstava, koja bi omogućila zadovoljavajuće reprodukcije za svestranu naučnu obradu.

F. Mesesnel.

*

Konopczyński Władysław, Kazimierz Pułaski (Zyciorys. Z 14 ilustracjami. W Krakowie. Nakładem Polskiej Akademii umiejetności. 1931. Str. 420).

Univ. prof. Vl. Konopčinski, stručnjak osobito u historiji XVIII. stolecā, izdao je kod Poljske Akademije nauka životopis Kazimira Pułaskoga (1747—1779), jednog od najvažnijih ljudi tako zvane Barske konfederacije, koji je, kad nije mogao više da se bori za Poljsku, otišao u Ameriku, te tamo u boju za oslobođenje Washingtonove Amerike poginuo. To je jedan od legendarnih poljskih vitezova koji su se borili za »Vašu i našu slobodu«. Barski konfederati su u borbi protiv carice Katarine II tražili veze sa Turskom, te je Kazimir Pułaski 1773 iz Dubrovnika, kamo je iz Francuske došao 24. IV., poduzeo put preko Balkana u Carigrad. Čitav ovaj put opisuje nam se u knjizi od str. 341 dalje.

F. I.

*

Šašel Ivan, Živali v slovenskih pregovorih in rekih. Novo Mesto, 1932. Str. 46.

Poznati i zaslužni sabirač belokranjskoga narodnog blaga (»Bisernice iz belokranjskega narodnega zaklada« 1906.—1909.) nastavlja u ovoj maloj knjižici svoj, gotovo bismo rekli, životni posao. Okupio je rukovet doista vrlo pregnantnih poslovice, u kojima imadu ma kakvu ulogu životinje. U nekima doduše sasvim sporednu, no u većine glavnu. Mnogo njih susrećemo kao stare znance iz hrvatskih strana; a tome će biti razlog, što ih je vjerojatno veći broj upravo iz Bele Krajine. Te se katkada dadu dosta dobro i prepoznati, naročito svojim štokavskim elementima (na pr. zacijelo: Mi o psu (ili: volku), a pes (volk) na vrata; Ako koza laže, rog ne laže i dr.). — I s toga razloga, pa i sa drugih, šteta je, što autor nije označavao, gdje je pojedina poslovica ili uzrečica konstatirana; bar kod onih, koje nisu općenitoslovenske. Bilo bi korisno za folklorista i to, da je negdje označio i izvore, odakle je građu birao (ako je nije svu sam pribrao). No i bez obzira na to, zbirka je zanimljiv priložak slovenskoj folklorskoj literaturi.

M. G.

BILJEŠKE

* U vezi s člankom g. dr. Josipa Bösendorfera »Kolonija Ciprovčana u Osijeku« (29. sv. »Narodne Starine« XI. knjiga str. 213. i d.) priopćio nam je g. Milan barun Turko vić (Sušak-Pećine), da je u prikupljanju materijala o svojoj obitelji, koja je u posjedu gospoštije Kutjevo, naišao na genealogijske podatke i o Pejačevićima. Teritorij sredovječne cistercijske opatije M. D. M. de Gotho seu Kutjevo 1698. je iza oslobođenja Slavonije sa strane bečkog Dvora poklonjen Družbi Isusovaca; imanje je bilo jezuitsko do 1773. (kad je red ukinut), zatim vlasništvo tzv. naukovne zaklade, a od 1882. imanje Turko vića. U popisu jezuitskih superiora i rektora u Požezi napominju se dva Pejačevića Isusovca, i to 1731. Jakob P. a 1772. Franjo P.

* G. Julije Hofmann u Slavonском Brodu darovao je gradskoj općini svoju numizmatičku zbirku koja će biti temelj budućega gradskoga muzeja u rečenom mjestu. Pohvalna su ovakova nastojanja širom naših kulturnijih provincijalnih sredina, a i u samom Sl. Brodu primjer je g. Hofmanna našao nasljednike: građani su po-

čeli izlučivati familijarne antikvitete i darivati ih općini za muzej. Posebno će »Narodna Starina«, s vremena na vrijeme, donositi izvještaje o sličnim pothvatima, a napose o stanju već uređenih muzeja tako da se u našem časopisu nađe svoje vrste katastar starina koji je domaćoj nauci toliko potreban.

* Uprava Dunavske Banovine preduzela je da osnuje banovinski muzej u Novom Sadu, za prvo vrijeme samo arheološko i etnografsko odjeljenje. Kao osnova poslužice zbirke bivše bačko-torontalske ug. županije. Uporedo se radi i na organizovanju jednog Društva prijatelja Muzeja dunavske banovine Kraljevine Jugoslavije.

»NARODNA STARINA« sv. 30., XII. knj., 1. br.

U ZAGREBU, 15. VII. 1933.

VLASNIK, GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:

Dr. JOSIP MATASOVIĆ

PROF. UNIV. U SKOPLJU.

TISAK »TIPOGRAFIJA« D. D., ZAGREB.